

SVENS BIBELOVERSIGT - NEHEMIAS BOG

Bogens hvem, hvad, hvor:

Beretningen i Nehemias' Bog er den tredje del af trilogien med Krønikebøgerne og Ezras Bog. Den bringer historien frem til ca. 100 år efter jødernes hjemvendelse fra eksilet, dvs. Nehemias' tid som guvernør.

Forfatter:

Ifølge jødisk tradition er præsten Ezra forfatteren (se note om forfatter fra 1 og 2 Krønikebog og Ezras Bog). I så fald er Ezras arbejde som redaktør lidt sløret, fordi store dele af bogen er direkte gengivelser af Nehemias' personlige beretninger (1:1-2:20; 4:1-7:5; 10:29-11:2; 12:27-13:31).

Men det er tydeligt, at bogen også trækker på andre kilder (se fx navnelister kap. 3;7; 10:1-27;11:1-12:26 og tempel-beretninger kap. 8-9); og dette kunne tyde på en senere redaktør som bogens forfatter. Bogen er ikke sammensat kronologisk, men derimod tematisk – bemærk at 13:1-4 og 13:5-31 er adskilt af en periode på 12 år.

Bogen har både temaer og sproglige udtryk til fælles med Krønikebøgerne og Ezras Bog (fx interessen i Jerusalem, slægtsregistre, tempeltjeneste. Bemærk også udtryk som "Guds gode hånd" (2:8,18 se Ezra 7:6,9,28).

Tidspunkt:

Bogen begynder i vinteren 446 f.Kr., tolv år efter at præsten Ezras gruppe vendte tilbage til Jerusalem, og den løber over de tolv år, Nehemias var guvernør, frem til 433 f.Kr.

Det er muligt, at bogen blev skrevet umiddelbart derefter – ca. år 430 f.Kr.. Kap.10:10-11 indeholder dog en senere tilføjelse til præsteslægtsregistret, som føres frem til ypperstepræsten Jaddua, der tjente fra 341 til 322 f.Kr..

Motiv:

Bogen blev skrevet for at motivere senere jødiske slægter til at fortsætte i tro og lydighed mod Gud. Den fortæller om, hvordan en lille gruppe troende ved Guds kraft gennemførte store åndelige opgaver på trods af stærk modstand.

Samtidig advarer den mod kompromis, modløshed og frafald, som har tendens til at snige sig tilbage i Guds folk efter noget tid. Trilogiens hovedbudskab

kan forstås således: Krønikebøgerne præsenterer visionen om Guds ideale rige, Ezras Bog beskriver de moralske og åndelige værdier, som Guds rige bygger på, og Nehemias' Bog koncentrerer sig om retningslinier for, hvordan man opbygger Guds rige i praksis.

Bogens opbygning:

Kap. 1-7.	Nehemias genopbygger Jerusalems mure:
1:1-2:20	Nehemias' kald og forberedelser til opgaven
3:1-32	Murens genopbygning begynder
3:33-4:17	Samaritanernes modstand mod genopbygningen
5:1-19	Håndtering af interne jødiske uretfærdigheder
6:1-19	Muren bygges færdig
7:1-72	Israels slægt genbesætter Jerusalem (Ezr.2)
Kap. 8-10	Pagtfornyelsen:
8:1-18	Loven oplæses, tolkes og praktiseres
9:1-37	Synsbekendelse og bøn om Guds nåderige indgriben
10:1-40	Offentlig tilkendegivelse om at leve i pagt med Gud
Kap.11-13:4.	Konsolidering af missionen:
11:1-12:26	Æresliste over Jerusalems og Judas borgere og andre trofaste mennesker
12:27-13:4	Jerusalems bymure indvies
Kap. 13.	Reformation:
13:5-31	Lovbrud og reformer under Nehemias' anden periodesom guvernør

Bogens indhold:

Guds arbejde fuldføres.

Bogen beskriver fuldendelsen af den jødiske kolonis genopbygning efter det frygtelige eksil i Babylon. Nehemias ledte den tredje gruppe af hjemvendende jøder, og de formåede endelig at gennemføre, hvad Zerubbabel havde påbegyndt 100 år tidligere.

De tidligere hjemvendte jøder havde mistet gejsten, og folket var i fare for at blive opslugt af nabofolkene. Derfor var genopbygningen af Jerusalems mure afgørende for at sikre folket, gudsdyrkelsen og det sande vidnesbyrd om Gud.

I. Jerusalems mure genopbygges, dec. 446 – sep. 445.f.Kr.: Neh. 1-7.

På trods af sin vigtige og betroede stilling i Artaxerxes persiske hof fulgte Nehemias intenst med i den lille jødiske kolonis skæbne i Jerusalem.

Efter længere tids bøn vovede han at trodse kongens forbud (Ezra 4:6-23) og bad om lov til at genopbygge Jerusalems mure. Med kongens støtte blev han indsat som Jerusalems guvernør, og efter en grundig analyse af opgaven inviterede han Jerusalems jøder til at forene sig med ham i at genopbygge murene.

Nehemias formåede at engagere hele folket. På trods af indædt modstand fra de andre folkeslag og uenigheder blandt jøderne selv gennemførte de hele projektet på lidt under to måneder.

II. Pagtsfornyelsen, okt. 445. f.Kr.: Neh 8-10.

Udover den ydre genopbygning af Jerusalem søgte folket under Ezra og Nehemias også åndelig fornyelse. Ezra formidlede Guds Ord, så dette kunne forstås og anvendes under de nye omstændigheder. Dernæst fulgte folkets ydmyge syndsbekendelse og en fornyelse af pagten mellem folket og deres Gud.

III. Fejring af fremskridt, 445 f.Kr.: Neh 11-13:4.

Jerusalems borgere blev valgt ved lodkastning. Således fandt man frem til en "hellig tiende", der skulle bebo og forsvare byen samt sikre templets og gudstjenestens fortsatte drift. Missionens succes blev fejret, og der blev gennemført foranstaltninger for at bevare åndelig hengivelse.

IV. Reformation for at genvinde troslydighed, 433 f.Kr.: Neh 13.

Nehemias er nødt til at konfrontere og korrigere frafald fra alle punkter i deres pagt med Gud (se 10:31-40) – tempeltjenesten; sabbattens overholdelse; blandede ægteskaber. Dette blev besværliggjort for Nehemias, fordi ypperstepræsten, en tidligere trosfælle, selv underminerede folkets åndelige renhed (se 3:1; 13:4,28).

Bogens temaer:

Bogens overordnede tema er åndelig genopbygning og reform. Den inspirerer Guds folk til vedholdende at arbejde for Guds sag og til fortsat at værne om hans høje idealer (Fil 3:12-16).

Nehemias, hofmundskænk (dvs. ansvarshavende for sikkerheds- og efterretningstjenesten), Jerusalems guvernør, bygherre og reformator, er et af de bedste eksempler GT har på en forbilledlig åndelig leder.

Menneskelige egenskaber:

Energisk (6:15)

Troværdig (5:19; 13:14)

Målbevidst (6:3)

Velovervejet (2:1-8; 11-20)

Han har talent for at organisere (kap. 3+4; 7:2; 12:44)

Kløgt (6:1-13)

vedholdenhed (4:15-17)

Vilje til at samarbejde med andre ledere (8:9)

Viljen og evnen til at håndtere vanskelige problemer (kap. 5; 13).

Åndelig modenhed: Han levede Gud nær (1:4-11; 2:5,12,18; 7:5),

Erkendte sig afhængig af Gud (2:5,20; 3:36-37; 4:3; 5:19; 6:14)

Var praktisk i sin åndelighed (4:3,11)

Et forbillede for andre (4:17; 5:14-18)

Han var modig (4:8; 6:11,14, 19)

Konsekvent overfor uret (5:6-13) og krænkelse af Guds ære (13:23-27)

Kunne inspirere andre i troen på Gud (2:17-18; 4:14;8:9-12).

Hans kærlighed til Gud og folket overgik altid hans egne interesser og bekvemmelighed.

Nehemias skulle takle indædt modstand mod sit arbejde (2:10, 3:33, 4:1).

Ydre modstand i form af hån og spot (2:19, 3:33-35) fik ham til at stå fast på sit kald og søge Guds trøst. Ved trusler om fysisk angreb (4:1-17) tog han både praktiske og åndelige foranstaltninger.

Falske anklager og sammensværgelse (6:1-14) blev imødegået med direkte tale, hæderlig livsførelse, afvisning af kontakt med anklagerne og bøn til Gud om hjælp.

Indre modstand i form af dovenskab (3:5) og mismod (4:4) taklede han ved at være et eksempel og fortsætte sit arbejde ufortrødent. Indre splittelse, uret (5:1-19) og kompromis (13:4,7-9) blev ippet sat.

Undergravende holdninger (6:17-19; 13:28-29) blev afdækket og alt blev overgivet til Gud. Bibelen afslører, at det er Satan, der står bag oppositionen mod Guds arbejde (1 Pet 5:8; Ef 6:10-12); og derfor skal problemer og modstand altid takles, som Nehemias gjorde det – både med åndelige og praktiske midler (1 Pet 5:9; Ef 6:13-20).

I sidste ende er kampen Guds (4:9; 6:16; Matt 16:18-19), og den skal derfor overgives til ham.

Gud oprejser dynamiske og visionære ledere til at inspirere og lede sit folk (2:17-18).

I Guds arbejde kan alle bruges (se kap.3 - mænd og kvinder; trælle og frie; præster, salveblandere, guldsmede, handelsmænd, 1 Kor 12:4-27; Ef 4:1-13).

Nogle vil være flittige, andre dovne (3:4, 5,21, 30). Nogen kan lide at arbejde sammen, andre vil helst arbejde alene (3:7-12).

Menneskelig planlægning (2:11-15) og organisering (kap.3) er tydeligvis midler, som Gud også bruger. Han ser alt og vil bedømme og lønne sine tjenere (13:28-31; 1 Kor 3:12-15).

Det romantiske i os så helst, at Nehemias' Bog afsluttede med det festlige højdepunkt i kap. 12. I stedet fortsætter bogen i kap. 13 med at beskrive de kedelige forsømmelser og irettesættelser. Årsagen er, at Gud hellere vil advare os imod de farer, der kan snige sig ind i vores liv, end efterlade os i en naiv, romantisk feststemning, der ikke kan holde i hverdagen.

Otte forskellige eksempler på bøn.

Hjerte bøn:

"Ak Herre" 1:4-11.

Vedvarende bøn:

1:4, fire måneder (kislew, 1:1 til nissan, 2:1).

Indskudt bøn:

2:4-5.

Praktisk bøn:

4:3.

Bøn om Guds trøst:

5:19; 13:14,22,31.

Bøn om retfærdighed:

6:14;13:29.

Bøn inspireret af Guds Ord:

1:8-9; 9:6-37."

Forbandelsesbøn":

3:36-37 (se også Sl 83; 137:7-9; Jer. 18:23). Bøn i GT

er forskellig fra bøn i NT, i og med der i NT bedes i Jesu navn, i kraft af Jesu ånd og på baggrund af hans offer for syndere (Mt. 5:44; Rom 12:14).

Baggrunden for Nehemias' bøn er, at Guds folk er under angreb. Hans motiv er ikke personlig hævn, men derimod retfærdighed og et ønske om Guds ære og hans riges fremgang.

Baggrundsinformation:

Juda lå langt væk fra det persiske riges hovedstad og var placeret i stødpudezonen op til Egypten, som var rival til stormagten Persien. Dette betød en svagere indflydelse fra centralregeringen i Persien samt selvstændige provinsguvernører, der værnede om deres magt og status.

Dette forklarer de problemer, som Ezra og Nehemias oplevede med den Syriske guvernør Sanballat, hans repræsentant i Juda – Tobija – og deres allierede – araberer Geshem.

Hvis jøderne skulle bevare deres åndelige selvstændighed, måtte Zerubbabel, Ezra og Nehemias træde en forsigtig kurs overfor de persiske konger. Deres gerninger måtte ikke blive opfattet som anstiftelse til oprør. Derfor accepterede de både en åndelig og en juridisk begrænset frihed, frem for fuld politisk frihed for Israel.

De var en blandingsrace af fattige israelitter, der var blevet ladt tilbage ved den assyriske invasion i 722 f.Kr., og tilflyttede, fremmede folkeslag.

De skabte en "ny" religion, der var en blanding af jødedom og hedenskab (2 Kong 17:24-41).

Senere blev denne religion reformeret ved Moseloven, men et rivaliserende tempel blev bygget på Gezims bjerg i Sikem ca. 300 år f.Kr.

Siden vekslede forholdet mellem samaritanere og jøder fra samarbejde til stærk, åndelig foragt. Samaritanerne blev af jøderne regnet for en mis med den jødiske bibels sandhed (Luk 10:25-37; Joh 4:20-26), gav Jesus kærlighedsbudet som grundlaget for kir-kens mission blandt samaritanerne (ApG 1:8; 8:1;5-25).

Forbudet mod Fremmede ægteskaber (10:31; 13:23-29) eksisterede for at sikre Guds folks overlevelse og derved også deres evige kald. Kapitel- og versændring mellem 1931 og 1992-oversættelsen er følgende: Kap.4:1-23 i 1931 er gengivet i 1992 som 3:33-38 og 4:1-17.

Bogens sammenhæng med resten af Bibelen:

Bogen indgår i en trilogi sammen med Krønike-bøgerne og Ezras Bog (se gengivelsen af Ezra 2 i Neh 7:6-72, og 1 Krøn 9:3-16 i Neh 11:1-19).

Dronning Esters og hendes værge Mordokajs indflydelse på Artaxerxes hof har sikkert skabt forudsætningerne for Nehemias' tjeneste.

På lignende måde som profeterne Haggaj og Zakarias støttede Zerubbabel (Ezra 1-6), har profeten Malakias støttet reformerne under Ezra og Nehemias. Nehemias' Bog afslutter den historiske del af GT.

I perioden imellem GT og NT blev der ikke skrevet Bibelske skrifter, men i stedet begyndte GT teologi og lære at blive formuleret.

Dette dannede grundlaget for synagogelæren, der herskede på Jesu og apostlenes tid. Nehemias' Bog citerer og henviser til flere forskellige bøger i GT (Mosebøgerne, Josvas Bog, Krønikebøgerne, Ezras Bog, Salmernes Bog); men ligesom med Ezras Bog bliver Nehemias' Bog ikke refereret til i NT. (Se også note i Ezraover-sigten).

Det begynder oftest med at Gud oprejser ledere af høj karakter (1:4-11), samtidig med at Guds folk selv ønsker at leve i overensstemmelse med Guds vilje (8:1-3).

Gud møder de troende, når Bibelens budskab bliver formidlet på en relevant og praktisk anvendelig måde (8:5-7,13-18).

Dette fører til en åndelig sensitivitet hos de troende (kap. 9) og til en gudfrygtig livsstil (kap.10).

I Neh 8-12 kulminerer Guds reformation blandt de hjemvendte jøder. Det var Guds nåde, der bevirkede denne åndelige fornyelse i folket.

Hans nåderige indgriben skabte både taknemmelighed og en længsel efter at leve i overensstemmelse med ham. Nåden kommer altid før lydlig opførsel og retfærdige gerninger. Det er nåden, der skaber troen, og nåden, der medfører retfærdig opførsel. Det er aldrig retfærdige gerninger, der overbeviser Gud om at vise nåde eller køber hans velvilje.

Nehemias' Bog viser, at Guds folk, så vidt det er muligt, skal leve i harmoni med ordensmagten (2:1-3; Matt 22:15-22).

Samtidig skal de dog søge at udnytte de muligheder for åndelig fremgang, Gud giver under disse forhold (2:7-8).

Dette er kun muligt, fordi det i sidste ende er Gud, der indsætter og afsætter Bibelen, sætter grænserne for samarbejdet med ordensmagten (2 Mos 1:17; Dan 3:17-18,28; ApG 4:19; 5:29).

Målet er altid at fremme Guds rige under alle forhold uden at sælge ud af Guds ære, sandhed og retfærdige væsen.

Kapitlerne 8-10 og 12 udtrykker højdepunkter i Israels forhold med Gud. Jødernes åndelige fornyelse fejres, og kapitlerne er kendetegnet af stor glæde (8:10-12,16-18; 12:43).

Disse højdepunkter blev fulgt op af praktiske foranstaltninger (10:29-40; 12:44-13:3), som skulle hjælpe Israel i den daglige vandring med Gud, når festdagens stemning var ovre.

Selvom gode skikke og rutiner vitterligt hjalp folket til at vandre med Gud i dagligdagen, var de afhængige af, at Guds Ånd virkede igennem dem. For uden Guds kraft var de magtesløse over for tilbagefald (se kap.13).

Jesus i det Gamle Testamente:

Ypperstepræsten Jeshua (Josva ~ Jesus), (7:7; 12:1,7,10,26; Ezra 2:2; 3:2; 10:18; Hagg 2:2,4; Zak 3:1; 3:1,3,6,8,9), tog med Zerubbabel tilbage til Jerusalem under den første hjemvendelse og udgjorde med ham den øverste ledelse af det jødiske samfund.

Sammen lagde de fundamentet til det nye tempel (Ezra 3:8).

Sammen nægtede de at acceptere samaritanernes blandings-religion (Ezra 4:3).

Og sammen, under inspiration af profeterne Haggaj og Zakarias, trodsede de modstanden og gennemførte genopbygningen af det nye tempel (Ezra 5:2; Hagg 1:1-14).

Hvor Zerubbabel repræsenterer Jesu Kristi kongelige slægt, repræsenterer Jeshua Jesu ypperstepræstelige embede (Hebr 4:14-10).

Urim og Tummim: (7:65; 10:35; Ezra 2:63; 2 Mos 28:30;)

”Urim” = lys

”Tummim” = fuldkommenhed.

Ypperstepræstens to sten, hvorved han kunne give Guds visdoms vilje. Jesus er Guds fuldkomne lys (Joh 8:12; 9:5; 12:46) og visdom (1 Kor 1:24,30; Kol. 2:3).

Guvernør og præst (12:26). Ezra og Nehemias repræsenterer Israels civile og åndelige styre. Begge disse styreformere samles i Jesu kongelige præsteskab (Hebr 7:1-3).

Nehemias var tillige Guds bygmester, ligesom Kristus også er det (Matt 16:18; 1 Kor 3:11).

Brændet på alteret er et tegn på Jesu vedvarende hengivelse for sit folk (Neh 10:35; 3 Mos 6:5;). Det civile nytår: (8:2; 3 Mos 23:24; 29:1) Israelfejrede begyndelsen af det civile år på den første dag i den syvende måned.

Det minder om nyskabelsen i Kristus (Joh 3:7) og om den dag, Jesus kalder os fra døden til livet (1 Kor 15:50-57). Løvhyttedagen (8:13-18) – se note i Ezra-oversigten.

Bogens mest kendte afsnit:

1:1-2:8 Nehemias' kald

3:1-4:17 Genopbygningen af muren

9 Folkets syndsbekendelse